

Η οδός προς τον ουρανό (Αρχιμ. Φιλόθεος Ζερβάκος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 27 Νοεμβρίου, 2018

Α' Υπάρχει άραγε οδός η οποία από την γη να οδηγή τον άνθρωπο εις τον ουρανό;

Β' Που ευρίσκεται αυτή η οδός;

Γ' Εάν θέλουμε, πράγματι, να αναβούμε από την γη εις τον ουρανό, και να γίνουμε ουρανοπολίτες, συμπολίτες των Αγγέλων και Αγίων και οικείοι του Θεού, πρέπει να προτιμήσουμε την οδό της κατά Χριστόν αρετής, εξόχως δε την ταπεινώσι.

Πολλοί από τους ανθρώπους καταγίνονται σε διάφορες εφευρέσεις, τέχνες, επιστήμες και ανακαλύψεις. Εφεύραν μηχανές και επιστήμες διά των οποίων μεγάλες ευκολίες προσέφεραν εις την ανθρωπότητα. Εφεύραν τηλεγράφους, τηλέφωνα, ραδιόφωνα, ατμόπλοια, αυτοκίνητα, αεροπλάνα, υποβρύχια, διά των οποίων διευκόλυναν τις συνεννοήσεις, τις ειδήσεις, τις συγκοινωνίες. Ωσαύτως η ιατρική επιστήμη εφεύρε πολλές και θαυμάσιες μεθόδους και τέχνες προς ταχεία και ασφαλή θεραπεία των ασθενών, αγνώστους εις το παρελθόν. Κανείς δεν φανταζόταν ούτε πίστευε από τις προγενέστερες γενεές ότι η επιστήμη κι οι διαφορές εφευρέσεις θα έφθαναν εις τόσο δυσθεώρητο ύψος.

Αλλά με όλες τις θαυμάσιες εφευρέσεις και ανακαλύψεις η σημερινή σοφία και επιστήμη αγνοήσασα ή και παραβλέψασα ότι **ο άνθρωπος δεν είναι μόνο υλικός**, αλλά και άυλος, δεν είναι σώμα, αλλά και ψυχή, **επεδόθη μόνο εις τα υλικά και φαινόμενα**. Προσπάθησε μόνο όσα είναι χρήσιμα, αναγκαία για το σώμα και την ύλη να γνωρίσει και αποκτήσει. Εφεύρε αυτοκίνητα, ατμόπλοια, αεροπλάνα προς σύντομη και εύκολη μετάβαση από πόλεως εις πόλη, από θαλάσσης εις θάλασσα, από μιας ηπείρου εις άλλη ήπειρο, και διαστήματα τα οποία διήνυαν οι άνθρωποι σε παλαιότερη εποχή εις έτη και μήνες σήμερα τα διανύουν σε ημέρες και ώρες. **Δεν φρόντισε όμως να εφεύρει μέσα και μηχανές και μεθόδους διά των οποίων να μεταβαίνουν οι άνθρωποι από της γης εις τον ουρανό, από την πρόσκαιρη πατρίδα εις την αεί διαμένουσα.**

Εφεύρε μεθόδους προς θεραπεία των ασθενειών του σώματος, παρέβλεψε όμως να μεθόδους και τέχνες προς θεραπεία των ασθενειών της ψυχής . Η

τέτοια παράβλεψη εκ μέρους της σημερινής επιστήμης για την θεραπεία και σωτηρία της **αφθάρτου και αθανάτου ψυχής** και της μεταβάσεως της εκ της γης εις τον Ουρανό επέφερε όχι μόνο δυσπιστία και απιστία εις τους πολλούς, αλλά και τα μέσα τα οποία εφεύραν προς θεραπεία και ωφέλεια των σωματικών αναγκών οι πλείστοι των ανθρώπων (επειδή δεν πιστεύουν ότι υπάρχει Θεός, ότι υπάρχει κρίση και ανταπόδοση, υπάρχει ψυχή και ζωή πέραν του τάφου αιώνιος) τα μεταχειρίζονται εις καταστροφή τους. Καθώς βλέπομε σήμερα **τις περισσότερες των εφευρέσεων τις μεταχειρίζονται για να καταστρέψουν ο ένας τον άλλο.**

Εγώ ο αμαρτωλός και ανάξιος του ουρανού και της γης, εκ παιδικής ηλικίας αναγνώσας το Ιερό Ευαγγέλιο και τις αγίες Γραφές και πιστεύσας ότι υπάρχει ζωή πέραν του τάφου, ότι υπάρχει κρίση και ανταπόδοση, ότι θα έλθει πάλι ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός επί της γης, για να κρίνει τον κόσμο και ν' ανταποδώσει στον καθένα κατά τα έργα αυτού· πιστεύσας εις την διδασκαλία του ουρανοβάμονος Παύλου, ότι *«ουκ έχομν ὡδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητούμεν»*, πιστεύσας, ότι *«τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει»*, ότι πάντες παραστησόμεθα εις το βήμα του Χριστού. Πιστεύσας εις το σύμβολο της Πίστεως ημών, το υπό της Α' Οικουμενικής Συνόδου συνταχθέν και υπό των 6 οικουμενικών Συνόδων επικυρωθέν, το λέγον *«καὶ πάλιν ἐρχόμενον κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς...»*, και *«προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος Ἀμήν»*. Αυτά, λέγω, πιστεύσας και κατανοήσας την **ματαιότητα των προσκαίρων πραγμάτων**, το **βραχύ του βίου**, το **άδηλο του θανάτου** και την αιώνια ζωή, σκέφτηκα να εφεύρω μέσο, και **μέθοδο, πως από την γη να ανέβω στους ουραμούς.**

Προς τον σκοπό αυτόν άρχισα να ερευνώ, να εξετάζω, να ερωτώ, να μελετώ για να βρω τον δρόμο πως μπορεί ασφαλώς να υπάγει κάποιος από την γη στον Ουρανό. Τέλος μετά 33 ετών μελέτη και έρευνα βρήκα την οδό διά της οποίας μπορούμε να ανέβουμε από την γη στον Ουρανό. Αυτή την οδό την οποία βρήκα δεν ευχαριστούμαι να την γνωρίζω μόνος εγώ, αλλά θέλω να την κάμω γνωστή και εις εσάς τα πνευματικά μου τέκνα και τους αδερφούς μου. **Υπάρχουν πολλοί δρόμοι, που οδηγούν τον άνθρωπο από την γη στον ουρανό, αλλ' όμως η πλέον ευκολότερα, συντομοτέρα και ασφαλεστέρα οδός, την οποία εκ πολλής ερεύνης και μελέτης έμαθα και σας υποδεικνύω, είναι η οδός της ταπείνωσης.** Αυτή είναι η μόνη **ασφαλής και ακίνδυνος οδός**, την οποία όποιος βαδίζει φθάνει ασφαλώς από την γη στον ουρανό, στον Παράδεισο. Πολλοί μη γνωρίσαντες ή μη θελήσαντες να βαδίσουν αυτή την οδό ακολούθησαν άλλους δρόμους, και άλλοι προχώρησαν λίγο διάστημα και κατόπιν γύρισαν πίσω, άλλοι έφθασαν πλησίον της πύλης του ουρανού και απ' εκεί κρημνίσθησαν φοβερό κρημνισμό. Τουναντίον όσοι ακολούθησαν την οδό της ταπείνωσης ανέβησαν άκόπως, ακινδύνως και απροσκόπτως στους ουραμούς.

ΜΕΡΟΣ Α'

Ήταν κλεισμένος ο ουρανός, του είχε κλείσει η υπερηφάνεια και η παρακοή των πρωτοπλάστων, διότι ο πρωτόπλαστος Αδάμ άκουσε την συμβουλή του φιδιού, που του είπε ότι θα γίνει Θεός, και ευθύς υπερηφανεύθηκε, φαντάστηκε να γίνει Θεός. Παρήκουσε την εντολή του Θεού και αντί να γίνει Θεός έγινε θνητός από αθάνατος, και φθαρτός από άφθαρτος. Παρήλθαν αιώνες πολλοί και κανείς δεν μπόρεσε να ανέβει εις τους ουρανούς. Επέρασαν Πατριάρχαι, Βασιλείς, Κριταί, Προφήται, Άγιοι, κανείς όμως δεν μπόρεσε να ανέβει στους ουρανούς. Εις τους 5.500 χρόνους, αφ' ότου κλείσθηκε ο ουρανός και είχε κοπεί η συγκοινωνία και ήταν άγνωστος η οδός βρέθηκε στη Ναζαρέτ της Παλαιστίνης μία παρθένος αγνή, καθαρά, άσπιλος, αμόλυντος, αγία εις την ψυχή και το σώμα, η οποία βρήκε την οδό διά της οποίας ανέβει εις τους ουρανούς.

Και πώς βρήκε την οδό, ποιος την δίδαξε; **Βρήκε την οδό διά της ταπεινώσεως.** Επάνω από τα ύψη του ουρανού επέβλεψε ο Κύριος, είδε την ταπείνωσή της, την αγάπησε και την ανεβίβασε εις τον ουρανό. **Από την στιγμή εκείνη ανοίχθηκε ο ουρανός, ανοίχθηκε η κλεισμένη πύλη της Εδέμ, ανοίχθηκε ο Παράδεισος.** Αναβάσα η Παρθένος Μαριάμ διά της ταπεινώσεώς της στους ουρανούς από εκεί κατεβίβασε τον υιό του Θεού στη γη, ο Οποίος επιβλέψας επί την ταπείνωση της δούλης Αυτού κατήλθε εκ των Ουρανώ, μορφή δούλου λαβών, και έγινε άνθρωπος όμοιος κατά πάντα με εμάς εκτός της αμαρτίας. *«Εταπεινώσεν εαυτόν γενόμενος υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε Σταυρού,...»* (Φιλιπ. 2, 8).

Την εις ουρανούς διά της ταπεινώσεως ανάβαση της Υπεραγίας ημών Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, και την από του ουρανού κατάβαση στην γη του Κυρίου και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού, την συνδιαλλαγή και συμφιλίωση και επικοινωνία των ουρανίων μετά των επιγείων εικόνιζε και η μυστική εκείνη κλίμακα, την οποία ο μέγας εν Πατριάρχαις Ιακώβ είδε σε όραμα. Είδη κλίμακα στηριγμένη επί της γης και η κορυφή της έφθανε στον ουρανό· Άγγελοι του Θεού ανέβαιναν και κατέβαιναν επ' αυτής, υπεράνω δε αυτής επεστήρικτο ο Κύριος. Η κλίμακα εκείνη εικόνιζε την Κυρία Θεοτόκο, η οποία διά της ταπείνωσης υψώθηκε άχρι των ουρανών και, τρόπον τινά, έγινε κλίμακα και οδός αναφέρουσα του εκ γης προς ουρανό, διά το οποίο και η Αγία Εκκλησία μας χαρμόσυνα ψάλλει· *«Και κλίμαξ η μετάρσιος, ην ο Ιακώβ εθεάσατο»· «χαίρε, κλίμαξ γήθεν (από της γης) πάντας ανυψώσασα χάριτι»· «χαίρε, κλίμαξ, επουράνιε, δι' ης κατέβη ο Θεός»*, και *«χαίρε, γέφυρα μετάγουσα τους εκ γης προς ουρανό»*.

Και η ίδια η Θεοτόκος Μαριάμ την εις ουρανούς ανάβασή τους και την δόξα της και την τιμή, την οποία έλαβε παρά Θεού, δεν την αποδίδει εις άλλο τι παρά εις την ταπείνωσή της. Όταν επισκέφθηκε την συγγενή της Ελισάβετ, εις τον ασπασμό και χαιρετισμό της Ελισάβετ..., η Μαριάμ, με ταπεινό το σχήμα και το φρόνημα, απάντησε· *«μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον και ηγγαλλίασε τω πνεύμα μου επί τω Θεώ τω Σωτήρι μου, ότι επέβλεπεν επί την ταπείνωσιν της δούλης αυτού· ιδού γαρ*

από του νυν μακαριούσι με πάσαι αι γενεαί...» (Λουκ. 1, 46).

Ω βάθος και ύψος! Ω μεγαλεία της ταπείνωσης! Πέρασαν από την στιγμή εκείνη πολλοί αιώνες. Όσες γενεές, κατά το χρονικό αυτό διάστημα παρήλθαν, και όσες παρέρχονται και όσες θα παρέλθουν, εμακάριζαν, μακαρίζουν και θα μακαρίζουν την ταπεινή Παρθένο της Ναζαρέτ, την αξιωθείσα, διά της ταπείνωσης, να γίνει μητέρα Θεού, την τιμιότερα των Χερουβείμ και ενδοξοτέρα των Σεραφείμ και ανωτέρα πάντων των ποιημάτων. Αυτή είναι η οδός η οποία οδηγεί τον άνθρωπο στους ουρανούς. Όποιος θέλει να ανέβει από την γη στον ουρανό αυτή την οδό πρέπει να βαδίσει, την οδό της ταπείνωσης ως πλέον συντομοτέρα και ασφαλέστερα. Όσοι ακολούθησαν την οδό της ταπείνωσης, ανέβησαν ακόπος, ακινδύνως και ασφαλώς στους ουρανούς. Όλοι οι Άγιοι διά της ταπεινώσεως ανέβησαν εις τους ουρανούς και αποτελούν την θριαμβεύουσα εν ουρανοίς Εκκλησία των πρωτοτόκων. **Χωρίς ταπείνωση είναι αδύνατο να ανέβει ο άνθρωπος στο ουρανούς και να κληρονομήσει την αιώνια ζωή, να συμβασιλεύσει με τον Χριστό.**

Και ακούσατε πώς ένας Άγιος Πατήρ της Εκκλησίας μας, ο **θείος Δαμασκηνός, παριστά την ταπείνωση. Η ταπείνωση, λέγει, γεννά την υπακοή, η υπακοή γεννά την πραότητα, η πραότητα γεννά την διάκριση, η διάκριση την διόραση, η διόραση την προόραση, η προόραση αναβιβάζει ον άνθρωπο στην τέλεια αγάπη του Θεού και του πλησίον. Η δε τέλεια αγάπη αξιού του άνθρωπο συγκοιτασθήναι και συμμείνει τω νυμφίω Χριστώ, διότι ο μένων εις την αγάπη μένει εις τον Θεό και ο Θεός εις αυτόν.**

Εννόησες, χριστιανέ, ότι η ταπείνωση είναι η οδός, είναι η κλίμακα, που θα ανέλθουμε στους ουρανούς; Αρχισε λοιπόν και βάδιζε την οδό της ταπείνωσης με θάρρος, με ανδρεία και μεγαλοψυχία, με προθυμία και χαρά, χωρίς φόβο ή δειλία· και επειδή **κάθε αρετή, και παν δώρημα τέλειο, είναι δώρο του Θεού** άνωθεν καταβαίνον εκ του Πατρός των φώτων, **ζήτησε μετά θέρμης πίστεως από του Πατέρα των φώτων να σε πλουτίσει με την αρετή και το χάρισμα της ταπείνωσης.** Και Εκείνος ο οποίος είπε· *«αιτείτε, και δοθήσαιτε υμίν, ζητείτε, και ευρήσετε»* χωρίς άλλο θα δώσει ό, τι ζητείς, **αρκεί να είναι προς το συμφέρον σου·** δεν πρέπει όμως και συ να αμελήσεις, αλλά **να κοπιάσεις κατά το δυνατόν.** Το πουλί με ένα φτερό δεν μπορεί να πετάξει, αλλά με δύο. Έτσι και ο άνθρωπος, **μόνο με τη θέληση την δική του, χωρίς του Θεού την βοήθεια και χάρη, τίποτε δεν κάμει. Ο Θεός πάντοτε βοηθεί τον άνθρωπο, του δίδει την χάρη, αλλ' όταν αυτός μένει ακίνητος και ράθυμος δεν γίνεται τίποτε.** Ο θείος Χρυσόστομος λέγει: *«πρέπει και το εκ Θεού αλλά και το αφ' ημών»*· και ο θείος Αυγουστίνος λέγει: **«ο Θεός έκαμε τον άνθρωπο χωρίς του ανθρώπου, δεν σώζει όμως τον άνθρωπο χωρίς του ανθρώπου».**

ΜΕΡΟΣ Β΄

Εννοήσατε, αγαπητοί μου, ότι η ασφαλεστέρα και συντομοτέρα οδός, που οδηγεί εις τους ουρανοίς, είναι η οδός της ταπείνωσης. Αυτή την οδό δίδαξε ο Κύριος και μας την έδειξε εμπράκτως διά του ιδίου παραδείγματός του.

Δεύτερον μας δίδαξε την ταπείνωση η Παρθένος Μαρία, η οποία διά την υπερβολική της ταπείνωση αξιώθηκε να γίνει Μητέρα Θεού, και τρίτον μας δίδαξαν την ταπείνωση οι Άγιοι Πάντες, Προφήτες, Απόστολοι, Μάρτυρες, Όσιοι και Δίκαιοι, οι οποίοι αξιώθηκαν διά της ταπείνωσης των ουρανών βασιλείας. Ας ακούσουμε την φωνή του Κυρίου του Καλού μας Πατρός και Ποιμένου, ο οποίος μας καλεί και μας λέγει· **«Δεύτε προς με πάντες οι κοπιώντες και πεφορτισμένοι, καγώ αναπαύσω υμάς»** (Ματθ. 11, 28). **Ελάτε εις εμέ όλοι όσοι κοπιάζετε για τον νόμο μου, για τις εντολές μου, ακόμη και όσοι είστε φορτωμένοι με αμαρτίες, έλθετε εις εμέ και εγώ θα σας θεραπεύσω, θα σας αναπαύσω, θα σας χαρίσω την αιώνια ζωή και βασιλεία.** Αλλά **«μάθετε απ' εμού, ότι πράος ειμι και ταπεινός τη καρδιά, και ευρήσετε ανάπαυσιν ταις ψυχαίς υμών»** (Ματθ. 11, 29). Μάθετε, διδαχθείτε, λάβετε παράδειγμα από εμέ για να γίνετε και σεις όμοιοι με εμέ, και έτσι θα βρείτε ανάπαυση στις ψυχές σας· **«ο γαρ ζυγός μου χρηστός και το φορτίον μου ελαφρόν εστι»** (Ματθ. 11, 30). **Ζυγό εννοεί την ταπείνωση και φορτίο ελαφρό εννοεί τις εντολές, οι οποίες δεν είναι βαριές, αλλά ελαφριές. Εάν δεν γίνετε πράοι και ταπεινοί, δεν θα βρείτε ανάπαυση.** Αυτή είναι η οδός για την οποία δέεται και ο Προφητάναξ Δαβίδ και παρακαλεί τον Θεό να στείλει το Πνεύμα το Άγιο να τον οδηγήσει· **«Το Πνεύμα Σου το αγαθόν οδηγήσει με εν γη ευθεία»**(Ψαλμ. 142, 10).

Δυστυχώς οι άνθρωποι, εκτός από λίγες εξαιρέσεις, **έχασαν την ευθεία οδό της ταπεινώσεως** και περιπατούν σε κρημνούς και σε βράχους και γι' αυτό καθημερινά προσκόπτουν, κρημνίζονται, συντριβονται. Πάντες εξέκλιαν, λέγει ο Προφητάναξ Δαβίδ, της ευθείας οδού. Οι πόλεμοι που γίνονται σήμερα, οι φόνοι, οι αρπαγές, οι κλοπές, οι πλεονεξίες, οι αδικίες, οι πορνείες, οι μοιχείες, οι ασέλγειες, οι σπατάλες, οι κραιπάλες και μέθες είναι σημεία ότι οι άνθρωποι έχασαν την ευθεία οδό, έχασαν τον δρόμο που οδηγεί στην ανάπαυση, στους ουρανοίς και την αιώνιο ζωή. *Ουκ έγνωσαν συνήκαν εν σκότει διαπορεύονται*, επόμενον δε, όταν περιπατεί κανείς στο σκότος να συντριβεί.

Σκότος και ολίσθημα, απόλυτο σκοτάδι και συσκότιση, σύντριμμα και οδύνες θανάτου κάλυψαν και καλύπτουν όλη την οικουμένη. **Εάν η ανθρωπότητα δεν αποβάλει τον εγωισμό και την υπερηφάνεια, εάν όλοι μας δεν στραφούμε να γίνουμε άκακοι, απόνηροι, απλοί, πραείς, ταπεινοί, σαν τα άκακα και μικρά παιδιά, στο σκότος θα βαδίζουμε και έξω της βασιλείας των ουρανών θα μείνουμε.** **«Αμήν λέγω υμίν· εάν μη στραφήτε και γένησθε ως τα παιδιά, ου μη εισέλθητε εις την βασιλείαν των ουρανών»**, είπε ο Κύριος (Ματθ. 18,

3). Ο ουρανός είναι θρόνος του Θεού, διότι εκεί ακαταπαύστως δοξολογείται ο Θεός υπό των Αγγελικών δυνάμεων. Μετά τον ουρανό έχει την καρδιά του ταπεινού ανθρώπου. Σε κανένα άλλο τόπο δεν αναπαύεται παρά στον ταπεινό, τον πράο και που τρέμει τους λόγους Του...

Ότι δε είναι αληθείς οι λόγοι φανερό είναι από τα εξής: Όταν ευδόκησε ο Θεός να εξαποστείλει τον υιό Αυτού εις τον κόσμο, για την σωτηρία των ανθρώπων εις ουδένα άλλο επέβλεψε, αλλ' εις την ταπεινή Παρθένο της Ναζαρέτ. **Αυτή εγένετο κατοικητήριο και οίκος, εις τον οποίο κατώκησε ο Ύψιστος Θεός και έγινε άνθρωπος.** Εάν ερευνήσουμε καλώς τους βίους των Αγίων Πάντων θα δούμε ότι **ιδιά της ταπεινώσεως** υψώθησαν παρά Θεού, ετιμήθησαν, εδοξάσθησαν, εθαυμαστώθησαν, αγίασαν. **Εάν αφαιρέσεις την ταπείνωση ουδείς Άγιος.** Ο ταπεινός άνθρωπος είναι πράος, απλούς, άκακος, γλυκός, ιλαρός, ευκατάδεκτος, μειλίχιος, κεκοσμημένος πάσης χάριτος, εικών, τύπος και ομοίωσις του Θεού. Ενώ ο υπερήφανος είναι αλαζών, ακατάδεκτος, φθονερός, δόλιος, υποκριτής, ψεύτης, άδικος θυμώδης και οργίλος· είναι εικών και τύπος του διαβόλου, στερημένος πάσης χάριτος.

Την ταπείνωση την ονομάζει ο όσιος Ισαάκ στολή Θεότητας, διότι ο των όλων Θεός και Κύριος αυτήν ενεδύθη, όταν ήλθε προς τους ανθρώπους. Αυτήν, λοιπόν, ας ενδυθούμε και εμείς για να μπορέσουμε χωρίς κίνδυνο και απρόσκοπτα να βαδίσουμε την οδό την άγουσα στους ουραμούς.

Ο **Μέγας Αντώνιος,** όταν ζούσε, είδε σε οπτασία τις παγίδες του διαβόλου απλωμένες στην γη και δεν υπήρχε τόπος που να μην υπήρχε παγίδα. Αναστέναξε ο Άγιος και είπε· και τις δύναται ταύτας εκφύγειν; Ποιος, είπε, θα δυνηθεί να διαφύγει όλες αυτές τις παγίδες· και άκουσε φωνής που έλεγε· **η ταπείνωση.**

Ο διάβολος, αγαπητοί μου, έχει στήσει παντού τις παγίδες του και συλλαμβάνει τους ανθρώπους, μόνο όμως διά της ταπείνωσης θα δυνηθούμε να τις αποφύγουμε.

Ταπείνωση λέγοντες εννοούμε την εσωτερική και όχι εξωτερική, την αληθινή και όχι την ψευδοταπείνωση, την πραγματική και όχι την υποκριτική. Ταπείνωση εσωτερική, πραγματική, αληθινή είναι να αισθάνεται κάποιος, μέσα στο βάθος της καρδιάς του, τις δωρεές και χάριτες που έχει λάβει από τον Θεό· **να αισθάνεται ότι παν ό, τι έχει,** και ύπαρξη και ζωή και υγεία και πλούτο και σοφία όλα είναι ξένα, **είναι δώρα του Θεού·** να αισθάνεται τον προορισμό του επί της γης, τις υποχρεώσεις τις οποίες έχει προς τον Θεό και τον πλησίον του.

Τέτοια ταπείνωση είχαν οι Άγιοι και εξόχως ο Πατριάρχης Αβραάμ, ο οποίος συνομιλών με τον Θεό έλεγε· *«ήγημαι δε εμαυτόν γην και σποδόν»*, και ο

Προφητάναξ Δαβίδ έλεγε· «εγώ δε ειμι σκώληξ και ουκ άνθρωπος, όνειδος ανθρώπου και εξουθένημα λαού». Ο Απόστολος Παύλος ονόμαζε τον εαυτό ελάχιστο των Αποστόλων, αμαρτωλότερο πάντων, έκτρωμα της φύσεως. Ωσαύτως και όλοι οι Άγιοι. Επίσης **αληθής ταπείνωση είναι, το να συναισθάνεται κάποιος τις αμαρτίες του**. Τέτοια ταπείνωση έδειξε ο Τελώνης ο οποίος συναισθανόμενος τις αμαρτίες του δεν ήθελε να πλησιάσει στο ιερό, αλλά στάθηκε από μακριά, θεωρούσε εαυτόν ανάξιο να πλησιάσει στο ιερό και να δει τον ουρανό, *κύπτων δε κάτω έτυπτε το στήθος και μετά στεναγμών και δακρύων έλεγε: «ο Θεός ιλάσθητί μοι τω αμαρτωλώ»*.

Εξωτερική ταπείνωση, υποκριτική, ψευδής είναι το να φαίνεται κάποιος εξωτερικά ταπεινός, να προσποιείται το πρόβατο και εσωτερικά να είναι λύκος. Τέτοια ταπείνωση είχαν οι Αρχιερείς και οι Γραμματείς και οι Φαρισαίοι της εποχής του Κυρίου, οι οποίοι νήστευαν, και διά να φαίνονται στους ανθρώπους ότι νηστεύουν αφάνιζαν τα πρόσωπα τους, περιπατούσαν σκυθρωποί, έκαναν προσευχές μεγάλες όχι στα δωμάτιά τους κρυφά, αλλά φανερά στους δρόμους και στις πλατείες για να τους θαυμάζουν. Έκαναν ελεημοσύνες για να τους βλέπουν και επαινούν οι άνθρωποι και κρυφίως άρπαζαν τις περιουσίες των χηρών και ορφανών. **Τέτοια ψευδή και υποκριτική ταπείνωση την βδελύσσεται ο Κύριος** καθώς είναι φανερό εις τα Ευαγγέλια.

Εξ όσων είπαμε θα κατανοήσατε ποια είναι η οδός, η οποία οδηγεί ασφαλώς εις τους ουρανούς και ότι πρέπει αυτή την οδό να ακολουθήσουμε. **Ως Πνευματικός Πατήρ σας έδειξα την οδό. Πρέπει, ως πνευματικός ιατρός, να σας δώσω και μερικές οδηγίες, οι οποίες θα σας χρησιμεύσουν καθ' οδόν, διότι, ως άνθρωποι, ενδέχεται να συναντήσετε εμπόδια, προσκόμματα, να αποκάμετε εκ του κόπου και να σκοντάψετε.**

Είπαμε ότι η οδός της ταπείνωσης είναι πλέον συντομοτέρα και ασφαλεστέρα. Πώς λοιπόν έχει εμπόδια; Έχει μερικά εμπόδια. Πρώτον, διότι είμαστε άνθρωποι και όχι Άγγελοι, και δεύτερον επειδή έχουμε πολλές κακές και παλαιές συνήθειες, οι οποίες μας γίνονται εμπόδιο εις τον δρόμο που βαδίζουμε. Δι' αυτό, ως πνευματικός ιατρός, πρέπει να σας δώσω μερικές οδηγίες για να αποφύγετε κάθε κίνδυνο στον δρόμο.

Όταν οι Ισραηλίται, κατά προσταγή του Θεού, με την οδηγία του Μωυσέως, αναχώρησαν από την Αίγυπτο για να πάνε στην πατρίδα τους, στη γη Χαναάν, τη γη της επαγγελίας, ενώ πήγαιναν στην έρημο εδάγκωντο από τα φίδια και πέθαιναν. Τότε ο Μωυσής, κατά προσταγή του Θεού, κατασκεύασε χάλκινο φίδι, το οποίο έθεσε πάνω σε ξύλο· και έβαλε πάνω σε μέρος περίβλεπτο· όσοι δε από τους Ισραηλίτες εδάγκωντο από τα φίδια, μόλις ατένιζαν στο χάλκινο φίδι, ευθύς θεραπεύονταν.

Αίγυπτος είναι ο κόσμος. Ισραηλίτες είμαστε εμείς οι Χριστιανοί οι πιστεύσαντες εις τον Χριστό, οι οποίοι λάβαμε παρά Θεού προσταγή να αναχωρήσουμε και φτάσουμε στη γη της επαγγελίας, στους ουραμούς, στον Παράδεισο. Έρημος είναι η οδός η από τον κόσμο αυτόν έως να φτάσουμε στους ουραμούς. Όφεις είναι τα πονηρά πνεύματα που παραμονεύουν στον δρόμο και μας δαγκάνουν και μας πληγώνουν. Άλλον τον πληγώνουν με την υπερηφάνεια, άλλον με τον φθόνο, άλλον με την πλεονεξία, άλλον με την φιλαργυρία, άλλον με την απιστία, άλλον με την ασωτία. Μωυσής είναι ο Αρχιερέυς, ο Πνευματικός πατήρ, ο οποίος πρέπει να οδηγεί τους χριστιανούς εις την οδό... **Ο όφεις ο χαλκούς ο επί ξύλου εικόνιζε τον επί ξύλου Σταυρωθέντα αναμάρτητον Ιησού Χριστό.**

Εκείνο λοιπόν που μεταχειρίστηκε ο Μωυσής για τους παλαιούς Ισραηλίτες αυτό να μεταχειριστώ και εγώ ο ελάχιστος για εσάς τους νέους Ισραηλίτες. **Όσες φορές, λοιπόν, τέκνα μου εν Κυρίω αγαπητά, πληγωθείτε από τον νοητό όφι, τον διάβολο, ατενίστε με τα μάτια της διανοίας σας εις τον Εσταυρωμένο και αμέσως θεραπευθείτε.** Στοχαστείτε καλά ποιος είναι, τι έπαθε και διά ποιον έπαθε! Και όταν καλώς στοχαστούμε τον επί ξύλου για εμάς σταυρωθέντα, και ταπεινωθούμε, και ζητήσουμε θεραπεία, ευθύς θα την λάβουμε.

Είσαι βασιλεύς, είσαι πατριάρχης, αρχιερέυς, ιερέυς, υπουργός, στρατηγός, αξιωματικός, πλούσιος, πτωχός, μεγάλος, μικρός και **σε φουσκώνει ο άνεμος της υπερηφάνειας; Κοίταξε τον Εσταυρωμένο**, τον Βασιλέα του Παντός, Εκείνον ο Οποίος εποίησε τα πάντα διά μόνου του λόγου, πόση ταπείνωση έδειξε. Αυτός καταδέχτηκε να κατέβει από τους ουραμούς, να γίνει ο Θεός άνθρωπος, να φορέσει σάρκα ανθρώπινη, να γεννηθεί σε πενιχρό σπήλαιο, να ανακλιθεί σε φάτνη των αλόγων! Κόπιασε, περιπάτησε, δίψασε, πείνασε, ωνειδίσθη, υβρίσθη, ενεπαίχθη, εμπτύσθη, εκολαφίσθη, όξος και χολή εποτίσθη, στέφανον εξ ακανθών εφόρεσε, ελογχεύθη και τον επονείδιστο σταυρικό θάνατο υπέμεινε για την δική μας αγάπη. **Έπαθε ο αναμάρτητος**, ο ανεύθυνος γι' εμάς τους αμαρτωλούς και υπευθύνους, γι' εμάς τους εχθρούς του. Πλήρωσε διά του Σταυρικού του θανάτου και της εκχύσεως του Αίματός του το χρέος των ημετέρων αμαρτιών, μας ελευθέρωσε των του Άδου δεσμών και της φθοράς, και μας επανήγαγε πάλι εις τον Παράδεισο, την πρώτη πατρίδα.

Αλλά, για να πάμε στην ουράνιά μας πατρίδα, την αεί διαμένουσα, **πρέπει να μιμηθούμε Αυτόν**, ιδίως την ταπείνωσή του. *«Χριστός έπαθεν υπέρ ημών, υμίν υπολιμπάνων υπογραμμόν, ίνα επακολουθήσητε τοις ίχνεσιν αυτού· ος αμαρτίαν ουκ εποίησεν, ουδέ ευρέθη δόλος εν τω στόματι αυτού· ος λοιδορούμενος ουκ αντελοιδορεί, πάσχων ουκ ηπείλει, παρεδίδου δε τω κρίνοντι δικαίως· ος τας αμαρτίας ημών αυτός ανήνεγκεν εν τω σώματι αυτού επί το ξύλον, ίνα ταις αμαρτίαις απογενόμενοι τη δικαιοσύνη ζήσωμεν· ου τω μώλωπι αυτού ίάθητε· ήτε γαρ ως πρόβατα πλανώμενα, αλλ' επεστράφητε νυν επί τον ποιμένα και απίσκοπον*

των ψυχών υμών» (Α΄ Πετρ. 2, 21-25).

Κατά τη Δευτέρα Παρουσία, όταν έλθει ο Υιός του Θεού να κρίνει τον κόσμο και να αποδώσει εις έκαστο κατά τα έργα αυτού, τότε θα πει εις εμάς: «*Ίδητε άνθρωποι τι εποίησα δι' εσάς; Δι' εσάς εταπεινώθην διά να σας υψώσω, κατήλθον εκ των ουρανών εις την γη διά να σας αναβιβάσω από της γης εις τον ουρανό· έγινα άνθρωπος, Θεός ων, διά να σας κάμω θεούς και υιούς μου κατά χάριν· επτώχευσα διά να σας πλουτίσω· σας εκάλεσα αδελφούς μας, παιδιά μου· έχυσα το Αίμα μου διά να σας εξαγοράσω εκ της κατάρας, από την προπατορικήν αμαρτίαν· σας έδωσα το Σώμα και το Αίμα μου, να τα εσθίετε και πίνετε, διά να μένετε μαζί μου. Τι άλλο έπρεπε να κάμω και δεν το έκαμα;*».

Προς αυτά **τι έχομε να απολογηθούμε;** Τότε οι Άγιοι Απόστολοι και οι Προφήται θα δείξουν τους πόνους, τους αγώνες, τους ιδρώτες του κηρύγματος, τους διωγμούς, τις εξορίες, τις φυλακίσεις, τους θανάτους που υπέμειναν για τον Χριστό. Οι Μάρτυρες θα δείξουν τα αίματα που έχυσαν για την αγάπη Του, οι Όσιοι και οι Ασκηταί τις αγρυπνίες, τις προσευχές, τις νηστείες, τις στερήσεις. Οι Δίκαιοι και ελεήμονες τις δικαιοσύνες και ελεημοσύνες. **Εμείς τι θα δείξουμε;** Αλλοίμονο εις εμέ ο οποίος δεν εποίησα καρπό. Εάν αγαπητοί μου, ευρεθούμε τότε, ωσάν άκαρπα δένδρα, θα υποστούμε την φοβερή καταδίκη την οποία προανήγγειλε στο Ιερό Ευαγγέλιο ο Τίμιος Πρόδρομος: «*παν ουν δένδρον μη ποιούν καρπόν εκκόπτεται και εις πυρ βάλλεται*» (Ματθ. 3, 10).

Πριν λοιπόν έλθει η φοβερή ημέρα του θανάτου **ας φροντίσουμε να καθαρίσουμε την ψυχή μας διά της μετανοίας και εξομολογήσεως, και να πλουτίσουμε τον εαυτό μας με έργα αγαθά,** να κοσμήσουμε τις λαμπάδες της ψυχής μας **με αρετές,** και προ παντός **να ταπεινωθούμε** ενώπιον Κυρίου για να μας υψώσει. «*Ταπεινώθητε ενώπιον του Κυρίου, και υψώσει υμάς*» (Ιακ. 4, 10). Βαδίσατε, αγαπητοί μου, προθύμως την οδό της ταπείνωσης, την οποία όχι εγώ αλλ' αυτός ο Κύριος μας χάραξε και μας υπέδειξε, εγώ δε ως Πνευματικός σας υπέμνησα.

(Από το βιβλίο: Αρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου, Ηγουμένου Ι. Μ. Λογγοβάρδας Πάρου, Ομιλίες. Εκδόσεις «Ορθόδοξος Κυψέλη». Τ. Κ. 566 26, Σπαρτάκου 6, Συκιές, Θεσσαλονίκη, 2015)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: orp.gr)